

CHỦ ĐỀ 8. CUỘC VẬN ĐỘNG TIẾN TỚI CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

Tuần 22-Tiết 25; Bài 21

VIỆT NAM TRONG NHỮNG NĂM 1939 - 1945

I. TÌNH HÌNH THẾ GIỚI VÀ ĐÔNG DƯƠNG

1/ Thế giới: CTTG II bùng nổ 6/1940, Đức *chiếm Pháp*, Nhật *xâm lược Trung Quốc và kéo vào Biên giới Việt - Trung*.

2/ Đông Dương: Pháp đứng trước hai con đường: *đầu hàng nhân dân Đông Dương hay đầu hàng Phát xít Nhật*.

- 1941, Pháp – Nhật ký Hiệp ước *Phòng thủ chung Đông Dương*.

⇒ *Nhân dân ta chịu hai tầng áp bức bóc lột → đói kém, điêu đứng.*

II. NHỮNG CUỘC NỔI DẬY ĐẦU TIÊN

SỰ KIỆN	NGUYÊN NHÂN – DIỄN BIẾN	KQ
Khởi nghĩa Bắc Sơn (27-9-1940)	- Nhật đánh vào Lạng Sơn, Pháp chạy qua Bắc Sơn. - Đảng bộ Bắc Sơn lãnh đạo nhân dân nổi dậy. - Thành lập chính quyền Cách mạng (9/1940). - Đội du kích Bắc Sơn ra đời → 1941 phát triển thành Cứu quốc quân	- Thất bại. - Để lại bài học quý báu cho đảng về khởi nghĩa vũ trang, xây dựng lực lượng và chiến tranh du kích.
Khởi nghĩa Nam Kỳ (23-11-1941)	- Pháp bắt binh lính Việt ra trận chết thay cho chúng. - Đảng bộ Nam kì quyết định khởi nghĩa. - Đêm 22, sáng 23/9/1940, nghĩa quân triệt hạ đồn bắt giặc, lập chính quyền CM. Cờ đỏ sao vàng xuất hiện.	
Binh biến Đô Lương (13-1-1941)	- Binh lính Việt bị bắt đưa sang Lào làm bia đỡ đạn cho Pháp. - Đội Cấn (Nguyễn Văn Cung) chỉ huy đồn chợ Rạng nổi dậy. - Kế hoạch bị bại lộ.	

❖ Bài tập

Sưu tầm một số thơ ca tố cáo tội ác của thực dân Pháp và quân phiệt Nhật đối với nhân dân ta thời kỳ này?

.....

.....

.....

.....

.....

Thứ....., ngày.....tháng.....năm 20.....

Tuần 22,23 Tiết 26, 27; Bài 22

CAO TRÀO CÁCH MẠNG TIẾN TỚI TỔNG KHỞI NGHĨA THÁNG TÁM 1945

I. MẶT TRẬN VIỆT MINH RA ĐỜI (19-5-1941)

- 28-1-1941, Nguyễn Ái Quốc về nước triệu tập **Hội nghị Ban chấp hành Trung ương Đảng lần thứ VIII tại Pác Pó (Cao Bằng – từ ngày 10 → 19/5/1941)**

- Chủ trương: Thành lập **Việt Nam độc lập Đồng minh (Mặt trận Việt Minh)**

- **Vai trò:**

+ Thành lập lực lượng vũ trang; 1940: Thành lập đội du kích Bắc Sơn.

+ 1941 phát triển đội du kích Bắc Sơn thành Cứu quốc quân; Phát động chiến tranh du kích.

+ Xây dựng lực lượng chính trị

- **Ý nghĩa:**

+ Tập hợp các tầng lớp nhân dân vào mặt trận; Hoạt động báo chí phong phú.

+ 22/12/1944 thành lập đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân.

II. CAO TRÀO KHÁNG NHẬT, CỨU NƯỚC TIẾN TỚI TỔNG KHỞI NGHĨA THÁNG TÁM 1945

1) Nhật đảo chính Pháp (9/3/1945)

- Châu Âu: Pháp **giải phóng**. Ở Châu Á – Thái Bình Dương: Nhật **khôn đồn**,...

- Ở Đông Dương: Pháp **hoạt động lại chờ đồng minh**. Đêm 9/3/1945, Nhật **đảo chính Pháp**.

2) Tiến tới Tổng khởi nghĩa Tháng Tám năm 1945

- Đảng ra chỉ thị: **Nhật – Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta**

- Kẻ thù trước mắt là **phát xít Nhật**. Phát động cao trào **kháng Nhật cứu nước**, đấu tranh **vũ trang** và **khởi nghĩa từng phần**, **phát triển chiến tranh du kích**.

Thời gian	Sự kiện
4/1945	- Hội nghị quân sự Cách mạng Bắc kì họp thống nhất lực lượng vũ trang thành Việt Nam giải phóng quân. - Phát triển lực lượng vũ trang, nửa vũ trang; mở trường đào tạo cán bộ, xây dựng căn cứ, phát triển chiến tranh du kích.
6/1945	- Ủy ban quân sự cách mạng Bắc kì thành lập → Khu Giải phóng Việt Bắc ra đời. - Ủy ban Lâm thời Khu giải phóng thi hành 10 chính sách của Việt Minh. - Phong trào quần chúng phát triển với khẩu hiệu: “Phá kho thóc, giải quyết nạn đói”

❖ Bài tập

1. Mặt trận Việt Minh ra đời có tác động như thế nào đến cao trào kháng Nhật cứu nước?

.....

2. Em biết gì về hình ảnh dưới đây:

	
..... 	

=====Hết=====

Thứ....., ngày.....tháng.....năm 20.....

Tuần 23; Bài 23; Tiết 28

TỔNG KHỞI NGHĨA THÁNG TÁM NĂM 1945 VÀ SỰ THÀNH LẬP NƯỚC VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HÒA

I. LỆNH TỔNG KHỞI NGHĨA ĐƯỢC BAN BỐ

- Ngày 14 → 15/8/1945, Đảng Cộng sản Đông Dương họp ở **Tân Trào (Tuyên Quang)**, phát động **Tổng khởi nghĩa**.
- 16/8/1945, Hồ chí Minh **ra mắt đại biểu quốc dân**, tán thành quyết định **Tổng khởi nghĩa**, thông Qua **10 chính sách của Mặt trận Việt Minh**, lập **Ủy ban dân tộc giải phóng Miền Nam** do **Hồ Chí Minh** đứng đầu.
- Chiều 16/8/1945, quân giải phóng do **Võ Nguyên Giáp** chỉ huy từ **Tân Trào** tiến về bao vây **Nhật ở Thái Nguyên, mở đường về Hà Nội**.

II. DIỄN BIẾN CỦA CUỘC TỔNG KHỞI NGHĨA THÁNG TÁM NĂM 1945

Địa điểm	Diễn biến	Kết quả
4 tỉnh	14/8 → 18/8/1945: Bắc Giang, Hải Dương, Hà Tĩnh, Quảng Nam giành chính quyền.	02/9/1945, Tại

Hà Nội	- 15/8/1945: Việt Minh tổ chức diễn thuyết ở 3 rạp hát lớn trong Thành phố. - 19/8/1945: mít tinh tại nhà hát lớn Hà Nội, Việt Minh đọc Tuyên ngôn, hát bài Tiến quân ca → biểu tình ⇒ giành thắng lợi ở Hà Nội.	Quảng trường Ba Đình (HN), Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập, Khai sinh nước Việt Nam dân chủ Cộng hòa.
Huế	23/8/1945: Giành thắng lợi ở Huế.	
Sài Gòn	- 25→28/8/1945: Khởi nghĩa giành thắng lợi trong cả nước. - 30/8/1945, Vua Bảo Đại trao ấn kiếm cho chính quyền cách mạng.	

III. Ý NGHĨA LỊCH SỬ VÀ NGUYÊN NHÂN THÀNH CÔNG CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

Ý nghĩa	* Cách mạng Tháng Tám là một sự kiện vĩ đại trong lịch sử dân tộc Việt Nam - Phá tan xiềng xích Pháp, Nhật, lật đổ chế độ phong kiến. - Đưa dân từ thân phận nô lệ thành người làm chủ nước nhà. - Thắng lợi đầu tiên của một dân tộc nhược tiểu tự giải phóng khỏi ách đế quốc. - Cổ vũ mạnh mẽ tinh thần của nhân dân các nước thuộc dân, nửa thuộc địa, đặc biệt nhân dân Châu Á và Châu Phi.
Nguyên nhân	- Truyền thống yêu nước nồng nàn của nhân dân - Lãnh đạo tài tình của Đảng và Hồ Chí Minh. - Đoàn kết, liên minh, sáng tạo trong đấu tranh chính trị, vũ trang và du kích. - Hoàn cảnh quốc tế thuận lợi.

❖ BÀI TẬP

1. Em biết gì về hình ảnh dưới đây:

.....

.....

.....

.....

2. Sự lãnh đạo kịp thời sáng suốt của Đảng Cộng sản Đông Dương và lãnh tụ Hồ Chí Minh trong Cách mạng Tháng Tám thể hiện ở những điểm nào?

.....

.....

.....

-----Hết-----

• **Các em học sinh Khối 9 lưu ý:**

- Các em chép đầy đủ bài vào tập.
- Làm bài tập theo yêu cầu dưới mỗi bài học.
- Đọc thêm nội dung trong sách giáo khoa của các bài 21,22,23.
- Đọc trước bài 24 sgk từ trang 96 → 102 và sưu tầm tranh ảnh cho nội dung bài này.

**CHÚC CÁC EM NĂM MỚI NHIỀU SỨC KHỎE, CHĂM NGOAN.
KÍNH CHÚC GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC, PHÁT TÀI VÀ BÌNH AN.**